

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ САПАРЕВА БАНЯ

2650 гр. Сапарева баня, ул. "Германия" №1, телефони : 0707/ 2- 33-78 ; 0889/ 548 369 ; e-mail : obc_sbanya@abv.bg

ПРЕПИС-ИЗВЛЕЧЕНИЕ
От ПРОТОКОЛ № 39/13.12.2022г.
НА ЗАСЕДАНИЕ НА ОБС

На основание: чл.21, ал 1.т.23 и ал 2 от ЗМСМА

Общински съвет Сапарева баня взе

РЕШЕНИЕ 608

1.Общински съвет Сапарева баня приема Декларация, с изразено становище против предвижданията на проекта на Закон за водоснабдяването и канализацията, съгласно Приложение 1, към настоящото решение.

2.Упълномощава Председателя на Общински съвет-Сапарева баня да изпрати Декларация, с изразено становище против предвижданията в проекта на Закон за водоснабдяването и канализацията до Министъра на Министерство на регионалното развитие и благоустройство; до Президента на Република България; до Председателя на Народното събрание; до Постоянна комисия по Околната среда и водите към Народно събрание; до Министър-председателя на Република България; до Министъра на околната среда и водите; до Омбудсмана на Република България

3.Упълномощава Председателя на Общински съвет-Сапарева баня да подпише обща Декларация против проекта на Закон за водоснабдяването и канализацията с общините засегнати от проекто-закона.

4. Упълномощава Председателя на Общински съвет-Сапарева баня да изпрати мотивирано писмено искане до всички, които съгласно чл.150 на Конституцията на Република България могат да сезират конституционния съд за противоконституционност на закона, ако предложенията в Декларацията за изменение и отмяна на текстовете от проекта за ЗВик не бъдат отразени в закона;

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Инж. Васил Маргин

CONFIDENTIAL

Приложение 1, към Решение 608

от Протокол №39/13.12.2022г.

На заседание на ОБС

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаните:

Васил Георгиев Маргин
Йордан Георгиев Чучуганов
Иван Георгиев Куйов
Николай Йорданов Мертекчийски
Любен Стоянов Кръстев
Любомир Иванов Георгиев
Явор Илчов Дамянов
Иван Димитров Базиргянов
Орлин Василев Пехливански
Светослав Венциславов Андреев

в качеството ни на общински съветници в Общински съвет Сапарева баня, представители на гражданите живущи и ползватели на услугите на „ВиК Паничище“ ЕООД и във връзка с публикувания на сайта на Министерство на регионалното развитие и благоустройството /МРРБ/ Проект на Закон за водоснабдяването и канализацията /ЗВиК/, **категорично изразяваме своето несъгласие с проекта за Закон за водоснабдяването и канализацията и заявяваме своето становище:**

А. МОТИВИ И КОМЕНТАРИ ПО ПРОЕКТА НА ЗВиК

I. С промените от 2009 г. въведени съгласно Закона за водите се създадоха обособени територии, съвпадащи с териториите, на които действат съществуващите ВиК оператори. Създадоха се ВиК Асоциации, в които участва представител на държавата и на съответните общини. Запазиха се общинските ВиК оператори, като беше вменено на общинските съвети да изпълняват ролята на Асоциация. Вместо това, в публикувания проект за ЗВиК се предлагат промени в насока на въвеждане на нови понятия за обособена територия и закриване на общинските ВиК дружества.

II. Категорично възразяваме по предложенията за задължително законово окрупняване на обособените територии и лишаване на Общинските съвети да имат правомощия на Асоциации по ВиК, поради следните съображения:

1. Принудителното окрупняване на общинските ВиК оператори накърнява правото на собственост на общините и лишава компетентния орган - общинския съвет от възможността пряко да упражнява своите правомощия в тази толкова приоритетна за местните власти сфера, която засяга живота, здравето и социално-битовите нужди на цялото население. Окрупняването противоречи на конституционния принцип за неприкосновеност на собствеността, в т.ч. на общинската собственост - чл.17 от Конституцията на Р България (КРБ). Принудителното закриване на дадено общинско дружество без волята на собственика (общинските съвети) противоречи на принципа за свободната стопанска инициатива - чл. 19, ал. 2 от КРБ. Част от предложенията нарушават и други текстове от Конституцията, като чл. 136 за правото на самоуправление и чл. 137 за правото на свободно сдружаване. В обобщение може да се посочи, че при евентуално оспорване на закона пред Конституционния съд, има сериозни основания за обявяване на редица предлагани текстове за противоконституционни.

2. Промяната в управлението на ВиК сектора в институционално и териториално отношение би трябвало да се мотивира от няколко обстойни анализи, каквито за момента липсват. Без тези проучвания трудно ще се изясни, какво налага държавата да предприеме подобно окрупняване, без да е направено следното:

- оценка на предимствата и недостатъците в осъществената през 2009 г. реформата във ВиК сектора, чрез Закона за водите;

- оценка на реалното състояние на ВиК операторите и ВиК системите във връзка с планираните промени за подобряване на качеството на предлаганите услуги;

- анализ на международното законодателство и оценка на данните свързани с прилагането на различни подходи при управлението на ВиК сектора в други страни. По наша информация преобладават услугите, които се предоставят от общински компании и липсва европейски нормативен документ предвиждащ задължителна консолидация.

3. Предложението за редуциране броя на „обособените територии“ и механичното формиране само на 28 територии не отчита реалностите в България. В страната съществуват общински ВиК дружества, които независимо от трудностите съумяват да осигурят условия за устойчиво развитие на сектора, включващ опазване на населението, съхраняване на водата, като природен ресурс и опазване на околната среда. Това са дружества, които са доказали с годините своята ефективност и предлагат на потребители качествени услуги на социално приемлива цена. Анализите показват, че разликата в цената на операторите (цените на малките оператори са средно 40 % по-ниски от тези на областните). Неслучайно едни от големите оператори, стопанисващи скъпи и енергоемки съоръжения и преносна мрежа върху големи територии постоянно са в тежко финансово състояние през последните години.

4. До сега няма доказателства за връзката между големината на ВиК оператора и неговата финансова ефективност. В същото време в страната са налице около 20 ВиК оператора (държавните и държавно-общинските ВиК оператора), които изцяло функционират на областен принцип. Към момента не е отчетена по – добра ефективност и по - добра оптимизация в работата на тези областни дружества.

5. Не на последно място с промените се очертава заплащане на нереална цена на услугата за потребителите в обслужваната територия след извършване на окрупняването. За населените места, където има изградени ПСПВ и питейната вода се пречиства преди постъпване в мрежата, няма отделна компонента за услугата пречистване и разходите се

поемат и от тези потребители където няма изградена ПСПВ. Това може да породи допълнителни вътрешно-териториални конфликти и демотивация за коректно доплащане на услугата. В заключение предлагаме в закона да се регламентират стандарти за качество на услугата, предоставяна от ВиК операторите, независимо от това каква е тяхната собственост и териториален обхват. Това ще позволи ефективните общински търговски дружества да продължат да функционират.

Настояваме да се запази съдържанието на съществуващите членове от Закона за водите, като чл. 198а, чл. 198б, чл. 198г и др.

III. Мотиви по отношение §11, ал. 1 и 2 от проекта за ЗВиК

Считаме, че законопроекта незаконосъобразно и неправомерно дели общините на територията в Република България на Столична община и на останалите общини. Нарушен е основния принцип за равнопоставеност.

Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги следва да продължат действието си до прекратяването им, без да е необходимо да бъде изпълнено условието на чл.5, ал.2 от проекта за ЗВиК.

„ВиК Паничище ЕООД“ е ВиК оператор за територията на община Сапарева баня на базата на концесионен договор. Такива взаимоотношения между община и ВиК оператор в страната са малко на брой. В първоначалния проект на законопроекта през 2020г. - §10 от ПЗР, сключените концесионни договори запазваха действието си до изтичане на съответния срок. По отношение на концесионният договор на Столична община в първоначалния проект на закона през 2020г. не се споменава нищо. В последния вариант публикуван за обсъждане отново не се споменава договорът на Столична община, но се подразбира запазването му чрез текста на §11, ал.2 на ПЗР, запазвайки функциите на асоциация по ВиК за управлението на ВиК системите и съоръженията, предназначени за водоснабдяването на Столичната община на Общинския съвет на Столичната община. Там ВиК мрежите и съоръженията са предадени на концесионера. Така стоят нещата и при нас. Подобен статут обаче не се дава на Общинския съвет в община Сапарева баня и други общини, ако има такива. Възможността да се направи изключение за Столична община, респективно за „Софийска вода“ АД от общите цели на законопроекта е загадка за нас. Столична община ли е привилегирована като концедент, или концесионера „Софийска вода“ АД? Разбираме, че единственото публично-частно партньорство във ВиК сектора реализирано с концесионния договор на Столична община е с участието и на чуждестранни партньори, и точно затова се правят изключения, потъпквайки и принципа за самоуправление на местните общности, и децентрализацията. При такава ситуация, ние като община, като общински съвет и граждани се чувстваме неравнопоставени със Столична община и „чужденците“. Нещо повече, подозираме, че моделът на Столична община в бъдеще може да бъде приложен в цялата страна, по начина по който и сега се предлага законопроекта за ВиК.

IV. В чл. 4 от проекта на ЗВиК се предвижда в границата на една обособена територия /територията на страната за целите на управлението, планирането, изграждането и експлоатацията на ВиК системите и за предоставянето на ВиК услугите се разделя на обособени територии, които съвпадат с административните области, съобразно административно-териториалното устройство на страната/, само един ВиК оператор да може да осъществява дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите, публична общинска и/или публична държавна собственост, и предоставяне на ВиК услуги с ВиК инфраструктура, публична общинска и/или публична държавна собственост.

С предложената разпоредба обаче фокусът на посочената по-горе цел се измества и изцяло се променя действащата нормативни уредба, като се предлага консолидиране на ВиК операторите, чрез задължително окрупняване на обособените територии. Считаме, че с тази разпоредба се нарушават действащото европейско и национално законодателство, както и основни демократични принципи. Съгласно Европейската харта за местно самоуправление от 15.10.1985г. органите на местното самоуправление са една от главните основи на всяко демократично устройство и правото на гражданите да участват в управлението на обществените дела е един от демократичните принципи, възприети от всички държави - членки на Съвета на Европа. С предложения текст се нарушават освен цитираните по-горе текстове и чл. 3 от ЕХМС, който определя **местното самоуправление като право и реалната възможност за местните общности да регулират и да управляват в рамките на закона, на тяхна отговорност и в интерес на тяхното население, съществена част от обществените дела. Разпоредбата на чл. 4 от проекта на ЗВиК противоречи и на чл. 17, ал. 1, т. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация** - „Чл. 17. (1) Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на:

1. Общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация.

Предложената разпоредба не предполага получаване на съгласие от съответната община, а директно поставя същата, както и нейните жители, в ситуация, в която нямат право на избор кой ВиК оператор да осъществява дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите, публична общинска собственост, и предоставяне на ВиК услуги с ВиК инфраструктура, публична общинска собственост на територията на дадена община. Община Сапарева баня и нейните жители многократно в годините са изразявали своето несъгласие за присъединяване към Асоциацията по ВиК на обособената територия.: обслужвана от „Кюстендилска вода“ ЕООД, гр. Кюстендил.

Не на последно място, няма мотиви, нито правно основание какво налага това задължително окрупняване на обособените територии. Не е налице нормативен текст, нито в българското, нито в европейското право, който да задължава общините да се присъединяват към една Асоциация по ВиК на територията на една област, както и липсва нормативен текст, съгласно който ВиК операторите следва да се консолидират.

В подкрепа на тези твърдения прилагаме линкове към Окончателен доклад от проучване на ВиК услугите в избрани страни-членки от края на 2015 г., предназначен за Европейската комисия /FINAL REPORT STUDY ON WATER SERVICES IN SELECTED MEMBER STATES: http://publications.europa.eu/resource/cellar/a9bdad4a-97f5-11e5-983e-01aa75ed71a1.0001.01/DOC_1 и

Доклад за управлението на ВиК услугите в Европа на Европейската федерация на националните асоциации по ВиК услуги от 2018 г. /EurEau - The governance of water services in Europe - <https://www.eureau.org/resources/publications/150-report-on-the-governance-of-water-services-in-europe/file/>. Цитираните доклади показват данни за управлението на ВиК услугите в различни държави-членки за периода 2010 - 2018 г. Видно от изложеното в тези документи е, че всяка държава-членка по различен начин е уредила предоставянето на ВиК услуги на своето население, като в нито една от страните не се наблюдава нито окрупняване на обособени територии, нито консолидиране на местните ВиК оператори. Всяка държава-членка е избрала **свой подход** в управлението на ВиК сектора, като преобладават услугите, които на местно ниво се предоставят от общински и/или частни компании. Не са малко случаите и на държавно възлагане на ВиК услугите, но видно от данните в докладите е, че тези въпроси са решени приоритетно на **местно ниво**.

Считаме за неоснователни твърденията в публичното пространство за загуба на големи финансови инвестиции в обособените територии на неконсолидираните Асоциации по ВиК, поради неприсъединяване на общини, като нашата, към големите Асоциации по ВиК. Възможно е настоящата Оперативна програма „Околна среда и води“ за програмния период 2020-2024 г. и Националният план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) да е договорена при условие за финансиране изграждането и подмяната на ВиК инфраструктура на обособени територии само с една Асоциация по ВиК, съответно един действащ на територията ВиК оператор, но този факт не води автоматично до отхвърляне финансирането на останалите оператори чрез други финансови механизми. В тази връзка следва да упоменем, че Община Сапарева баня е подменила над 90% от вътрешната водопроводна мрежа на град Сапарева баня, и голяма част от селата на територията на общината са с подменен водопровод. Тези ремонти са извършени със средства по Европейски програми, ПУДООС, ПМС и със собствени средства на Община Сапарева баня и др.

С приемането на разпоредбата на **чл. 4** от проекта на ЗВиК за общината, общинското ВиК дружество и местното население ще настъпят необратими негативни последици - значително поскъпване на ВиК услугите предоставяни в Общината, неминуемо съкращаване на персонал или ликвидиране на местното ВиК дружество, както и съществени финансови загуби за Община Сапарева баня.

С приемането на разпоредбата на чл.4 от проекта на ЗВиК се създават монополи действащи на териториален принцип, което е противоконституционно, тъй като монополи могат да се създават само с конституцията /чл.18, ал.4/.

V. Считаме, че преди да бъде приет новия Закон, съдържащ съществени изменения в подхода на управление, както и предлаганото поредно централизиране в сектора е необходимо той да бъде обсъден на широк обществен форум с участието на държавните органи, отговорни за управлението на водния сектор в страната, на местните власти и на ВиК операторите. Случайно или не срокът за обществените консултации вместо законовия от 30 дни се намалява на 14 дни с аргумента, че се налага спешно да бъдат извършени реформите във връзка с Националния план за възстановяване и устойчивост. Този мотив е неоснователен за нас, защото до тук бяха пропиляни години за приемането на този закон.

Б. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЯНА НА ПРЕДЛАГАНИ ТЕКСТОВЕ В ПРОЕКТО-ЗАКОНА ПО ВИК

I. Имайки предвид нашите мотиви подробно описани в т. I, т.II, т.III, т.IV и т.V на глава „А. Мотиви и коментари по проекта на ЗВиК“, настояваме за следните промени в текстове на проектозакона по ВиК:

1. **Чл.4** да има следния текст: *„Територията на страната за целите на управлението, планирането, изграждането и експлоатацията на ВиК системите и за предоставянето на ВиК услугите се разделя на обособени територии.“*

2. **В чл.11, ал.1** да се добави ново правомощие на Общинския съвет, като се създаде т. 3 със следния текст: *„3. приемат регионалния генерален план на ВиК системите и съоръженията, съгласуват инвестиционните програми и други, свързани пряко с инвестиции в активи – публична общинска собственост, засягащи обособената територия.“*

Коментар: Необходимо е Общинския съвет, да има правомощия по приемането и съгласуването на тези важни стратегически документи.

3. **В чл.12, ал.2**, да се добави *„Националното сдружение на общините в Република България“*.

Коментар: Сдружението следва да бъде включено в състава на новия Обществен съвет по водоснабдяване и канализация към МРРБ, тъй като то е единствената национално представителна организация на общини в страната, в което на доброволен принцип членуват всички 265 общини.

4. **В чл.27, ал.2** думите *„административна област“* да се заменят с *„обособена територия“*.

5. **В чл.28** думите *„административна област“* да се заменят с *„обособена територия“*.

6. **В чл.29, ал.1** след края на изречението да се добави текст: *„и общинските съвети на съответните общини“*

7. **В чл.31, ал.1** думите *„административна област“* да се заменят с *„обособена територия“*.

8. **В чл.42, ал.3** думите *„Общината предава изградените обекти по ал.1 за управление на асоциацията по ВиК в едномесечен срок от въвеждането им в експлоатация“* да се заменят с *„Общината предава изградените обекти по ал.1 за управление на ВиК оператора в едномесечен срок от въвеждането им в експлоатация“*.

9. **В чл.46** да придобие следния вид *“ ВиК операторите осъществяват дейностите по чл. 44, ал.1 въз основа на договор за възлагане по чл.50”*

Коментар: чл.50 регламентира сключването на договора

10. **В чл.50, ал.1** думите *„административна област“* да се заменят с *„обособена територия“* и думите *„Асоциация по ВиК“* да се заменят с *„Асоциация по ВиК или Общински съвет“*

11. В чл.52, ал.3 думите „Асоциация по ВиК“ да се заменят с „Асоциация по ВиК или Общински съвет“

12. В чл.68, ал.4 думите „Асоциациите по ВиК“ да се заменят с „Асоциациите по ВиК или Общинските съвети“

13. В чл.98 думите „Асоциацията по ВиК“ да се заменят с „Асоциацията по ВиК или Общински съвет“

14. В чл.114 думите „асоциациите по ВиК“ да се заменят с „асоциациите по ВиК или Общинските съвети“

15. В § 4, ал.2 думите „асоциациите по ВиК“ да се заменят с „асоциациите по ВиК или Общинските съвети“

16. Да отпадне §5, §6 и §9 ал.4

17. В §11, ал.1 да има следният текст: „Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги, продължават действието си до прекратяването им.“

18. §11, ал.2 да има следния текст: „Функциите на асоциация по ВиК за управлението на ВиК системите и съоръженията, предназначени за водоснабдяването на общини отдала ВиК системите си на концесия, независимо от собствеността и териториите, в които са разположени или през които преминават, се осъществяват от Общинските им съвети.“

Коментар: Настоящото изменение предлагаме тъй, като Столична община е равнопоставена с останалите общини на територията на Република България и освен Столична община и Община Сапарева баня с концесионен договор е отдало услугата на концесия, а не по Закона за водите.

За т.17 и т.18 мотивите са подробно описани в т. III.на глава А. МОТИВИ И КОМЕНТАРИ ПО ПРОЕКТА НА ЗВиК

В.ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ТЕКСТОВЕ В ПОДКРЕПА НАПРАВЕНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ В ГЛАВА Б. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЯНА НА ПРЕДЛАГАНИ ТЕКСТОВЕ В ПРОЕКТО-ЗАКОНА ПО ВИК

I. Считаме, че с предложените от нас по-горе промени ще се избегне нарушаването на чл.18, ал.4 от Конституцията, ще се премахне неравнопоставеността между Столична община и останалите общини и ще се даде възможност концесионните договори за водоползване сключени от Столична община, община Сапарева баня и др. да запазят своето действие до тяхното изтичане. Ще се даде възможност на Общинските съвети и на Общинските администрации да осъществяват контрол на водоползването на обособената територия за която те отговарят, т.е. ще се запази принципа на самоуправление относно водоползването на съответните обособени територии. Общинските им съвети ще изпълняват функцията на ВиК асоциация.

II. Макар и малко дружество „ВиК Паничище“ ЕООД изпълнява същите задачи и отговаря на нормативните изисквания за бранша като всички останали.

Близкият контакт с потребителите, повечето от които познаваме лично, както и непрекъснати близък контрол от страна на общинското ръководство спомагат за бърза реакция и отработване на проблемите.

Дружеството отговаря на всички изисквания за оператор по сега действащия закон - регистрирано е като дружество, предоставящо ВиК услуга, има учредена **Обособена територия**, има изготвен самостоятелен регионален генерален план, има одобрен бизнес план за последния регулаторен период, има сключен **Концесионен договор за ВиК** оператор с община Сапарева баня.

III. Учредяването на Асоциация по ВиК възникна като **изискване** на Световната банка, във връзка с отпускане на средства за развитие на водния сектор. Практиката показва, че обикновено **средствата** отиват за областните центрове, а малките общини не получават почти нищо, откъдето произтича и **тяхното** недоволство. А цената е единна за цялата Асоциация по ВиК. **От отчетите на ВиК „Кюстендилска вода“ ЕООД ясно се вижда, че до момента дружеството е с няколко милиона загуба. И на практика, малките и бедни общини съфинансират чрез високите цени проектите на областните центрове.**

IV. С оглед значимостта на поставения проблем и огромното му значение за жителите на общината, **Ви информираме, че** населението на община Сапарева баня на 10.11.2020г. е учредил инициативен комитет по реда на чл.45 от ЗПУГДВМС с цел **запазване на общинското „ВиК - Паничище“ ЕООД**, като ВиК оператор на територията на Община Сапарева баня. В тази връзка Общински съвет – Сапарева баня ще подкрепи всяка инициатива, която се отнася до неприсъединяване на местното ВиК дружество към Асоциацията по ВиК **на обособената територия, обслужвана от „Кюстендилска вода“ ЕООД, гр. Кюстендил.**

V. Целта на Община **Сапарева баня** е да се борим за съхраняване на самостоятелна обособена територия на община Сапарева баня и дружеството - оператор на **ВиК** системите в нея, за доброто на цялата община, за опазването на нашето местно богатство - чистата планинска вода.

VI. Вече има сигнали от общини, които са присъединени към Асоциациите по ВиК и искат да излязат от там, като недоволни. Има и решения на Общинските им съвети за излизане. Налице са много лоши практики в управлението на цели консолидирани области и един областен ВиК оператор. За малък период от съществуването им оставиха цели областни центрове без питейна вода за месеци напред.

VII. Готови сме да организираме масови протестни действия за блокиране на важни пътни артерии, докато исканията ни за продължаване на самостоятелното съществуване на местните ВиК дружества, като ВиК оператори не бъдат взети под внимание и законопроектът не претърпи нужните корекции преди внасянето му за гласуване в Народното събрание на Република България.

Подписи:

1. Васил Георгиев Маргин

CONFIDENTIAL

2. Йордан Георгиев Чучуганов.....

CONFIDENTIAL

3. Иван Георгиев Куйов.....

CONFIDENTIAL

4. Николай Йорданов Мертекчийски..

CONFIDENTIAL

5. Любен Стоянов Кръстев.....

CONFIDENTIAL

6. Любомир Иванов Георгиев.....

CONFIDENTIAL

7. Явор Илчов Дамянов.....

CONFIDENTIAL

8. Иван Димитров Базиргянов.....

CONFIDENTIAL

9. Орлин Василев Пехливански.....

CONFIDENTIAL

10.Светослав Венциславов Андреев..

CONFIDENTIAL